

Lähestymistapoja oppimiseen Kitaransoiton yksilö- ja ryhmäopetuksen vertailua

Ilkka Asikainen

**Pedagoginen opinnäytetyö
helmikuu 2008**

**JYVÄSKYLÄN
AMMATTIKORKEAKOULU**
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Tekijä(t) ASIKAINEN, Ilka	Julkaisun laji Pedagoginen opinnäytetyö (5 op)	
	Sivumäärä 14	Julkaisun kieli Suomi
	Luottamuksellisuus ☐ Salainen _____ saakka	
Työn nimi LÄHESTYMISTAPOJA OPPIMISEEN Kitaransoiton yksilö- ja ryhmäopetuksen vertailua		
Koulutusohjelma Opettajan pedagogiset opinnot musiikin ja tanssin alalla		
Työn ohjaaja(t) PYLKKÄ, Outi		
Toimeksiantaja(t)		
Tiivistelmä Työssä tarkastellaan klassisen kitaransoiton yksilö- ja ryhmäopetusta sekä soitonopettajan että oppilaan näkökulmasta. Työn tarkoituksena on pohtia yksilö- ja ryhmäopetuksen eroja sekä tuoda esille molempien opetustapojen hyviä ja huonoja puolia. Työssä perehdytään behavioristiseen ja konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen kirjallisuuden avulla. Kirjallisuuden pohjalta työssä pyritään havainnollistamaan, miten nämä oppimiskäsitykset ovat läsnä kitaransoiton yksilö- ja ryhmäopetuksessa. Työssä tehdään havainto, että kitaransoiton yksilöopetus tuo paremman oppimistuloksen kuin ryhmäopetus. Lisäksi havaitaan, että kitaransoiton ryhmäopetuksessa on lukuisia huonoja puolia ja vain harvoissa tilanteissa ryhmäopetus on yksilöopetusta parempi vaihtoehto.		
Avainsanat (asiasanat) kitara, yksilöopetus, ryhmäopetus		
Muut tiedot		

Author(s) ASIKAINEN, Ilkka	Type of Publication Bachelor's Thesis	
	Pages 14	Language Finnish
	Confidential ☐ Until _____	
Title APPROACHES TO LEARNING Comparison of individual and group teaching of guitar playing		
Degree Programme Teacher's pedagogical studies in music field		
Tutor(s) PYLKKÄ, Outi		
Assigned by		
Abstract This work examines two main ideas of learning in teaching of music. The work studies both individual and group teaching of classical guitar playing in teacher's and pupil's point of view. The meaning of the study is to consider the differences of individual and group teaching and examine good and bad sides of both ways of teaching. The work studies two main ideas of learning, behaviouristic and constructivistic, using literature. The work aims to illustrate on basis of literature the presence of these ideas in the group and individual teaching of guitar playing. Such finding is made in the study that individual teaching brings better results than group teaching in guitar playing. Also is perceived that there are several demerits in group teaching and only in few situations group teaching is better choice than individual teaching		
Keywords guitar, individual teaching, group teaching		
Miscellaneous		

SISÄLTÖ

1 Johdanto.....	2
2 Lähestymistapoja oppimiseen	3
2.1 Perinteinen oppimiskäsitys	3
2.2 Perinteinen oppimiskäsitys musiikin oppimisessa.....	4
2.3 Konstruktivistinen oppimiskäsitys musiikinopetuksen lähtökohtana	5
3 Kitaransoiton yksilö- ja ryhmäopetus	6
3.1 Yksilöopetus.....	6
3.2 Ryhmäopetus.....	7
4 Pohdinta	9

1 Johdanto

Olen opettanut kitaran soittoa noin 4,5 vuotta. Olen toiminut Joensuun konservatorion sivutoimisena tuntiopettajana, ja minulla on ollut myös oppilaita Pohjois-Karjalan musiikkiyhdistyksen kautta. Lisäksi minulla on ollut yksityisoppilaita. Syksyllä 2005 aloin opettaa Puruveden kansalaisopiston Kesälahden toimipisteessä. Opetus on ollut yksilöopetusta lukuun ottamatta Kesälahden kansalaisopistoryhmää, jossa opetus on tapahtunut pienryhmissä. Näin olen päässyt vertailemaan yksilö- ja ryhmäopetuksen hyötyjä ja haittoja.

Suurin osa oppilaistani on ollut vasta-alkajia, ja pohdinkin tässä työssä kitaransoiton yksilö- ja ryhmäopetusta alkeisopetuksen näkökulmasta. Käsittelem kahta mielestäni keskeisintä oppimiskäsitystä, behaviorismia ja konstruktivismia, kitaransoiton opetuksessa. Yritän valaista, millä tavalla edellä mainitut oppimiskäsitykset ovat läsnä oppitunneilla ja minkälaisia eroavaisuuksia syntyy, kun yksilöopetuksesta siirrytään ryhmäopetukseen.

Tämä työ perustuu suurilta osin omiin kokemuksiin ja on hyvinkin subjektiivinen. Olen miettinyt, että voisinko käsitellä työtäni myös oppilaiden näkökulmasta, mutta haastattelujen tekeminen 8–12-vuotiaille lapsille on minusta liian haastavaa.

Koska työni on paljolti omiin kokemuksiin perustuva, on minusta tässä yhteydessä syytä kertoa, minkälainen opettaja olen ja mitä ajattelen opettamisesta. Käsitökseni kitaransoitonopettamisesta on muuttunut. Aikaisemmin, ennen kuin olin opettanut, peilasin opettajuutta omiin kitaransoitonopettajiini. Mietin heidän opetusmetodeja ja tapaansa innostaa oppilaitaan harjoittelemaan. Nyt kun olen saanut opetuskokemusta, olen huomannut, että välttämättä samat tavat opettaa eivät olekaan minulle parhaita. Tietysti osa metodeista on siirtynyt omaan käyttöön sellaisinaan. Lisäksi opetettavat kappaleet ja soittotekniikka ovat peräisin omilta opettajiltani, mutta tapa opettaa on muuttunut omaksi.

Melko pian opetuksen alettua huomasi, että soittotunnilla ei olekaan vain opettaja ja oppilas vaan kaksi ihmistä, persoonaa. Kaikki oppilaat olivat erilaisia, ja opettamiseen tuli haasteita, joista en aikaisemmin tiennyt mitään. Vaikka opetin samaa kappaletta eri oppilaille, samat opetusmenetelmät eivät toimineetkaan, vaan jouduin kehittämään erilaisia työskentelytapoja ja -välineitä. Kitarapedagogiikassa minulle opetettiin erilaisia menetelmiä, joilla selviäisin näistä hankaluuksista, mutta silti jatkuvasti vastassa on uusia oppilaita ja uusia ongelmia. Ryhmäopetuksessa ongelmat tietysti kasautuvat. Näitä ongelmia käsitellen myöhemmin.

Opettajan tulee olla valmis uusiutumaan ja etsimään erilaisia keinoja opettaa. Tämän koen opettajuuden suurimmaksi haasteeksi. Haastattelin erästä soitonopettajaa, joka oli sitä mieltä, että ei ole oppilaan vika, jos oppilas ei opi, vaan opettajan on pyrittävä kaikella mahdollisella tavalla havainnollistamaan opetettava asia. Jos sekään ei riitä, on vielä keksittävä ”se juttu joka toimii”. (erään soitonopettajan haastattelu)

2 Lähestymistapoja oppimiseen

2.1 Perinteinen oppimiskäsitys

Soittotaidon omaksuminen on kautta aikojen tapahtunut mestarikisälli periaatteen mukaan. Opetus on tapahtunut niin, että soittotaidoltaan taitavampi opettaja opettaa heikompi-tasoista oppilasta. Tämä on ollut aina perustana soittotaidon oppimisessa. Musiikkioppilaitokset ovat toimineet pitkään perinteisen oppimiskäsityksen lähtökohdista.

Behaviorismi oli valtasuuntauksena kasvatustieteellisessä tutkimuksessa 1900-luvun alkupuoliskolla. Behavioristinen oppimiskäsitys korostaa opettajan roolia. Opettaja on auktoriteetti, joka jakaa tietoa oppilaille. Oppilaan rooli taas on ottaa tieto vastaan sellaisena kuin opettaja sen antaa. Behavioristinen oppimiskäsitys ei siis ota huomioon itse prosessia, jonka oppilas käy läpi oppiakseen. (Anttila & Juvonen 2002.)

Behavioristisessa opetuksessa opetussuunnitelmalla on keskeinen rooli. Opetussuunnitelmaan tehdään tarkat kuvaukset opetuksen sisällöstä ja tavoitteista. Tavoitteena on edetä tarkalleen opetussuunnitelman mukaisesti. Behaviorismissa oppiminen on ulkoa ohjattua, jossa opettajan osuus nousee liiankin hallitsevaksi. (Pylkkä 2006.)

2.2 Perinteinen oppimiskäsitys musiikin oppimisessa

Mielestäni behaviorismilla tulee aina olemaan varsin suuri osuus soitonopetuksessa. Instrumenttitaidon oppiminen vaatii sitä, että opettaja näyttää mallia ja antaa neuvoja eli "kaataa" tietoa oppilaalle. Viimeisien vuosien aikana olen myös huomannut, kuinka tärkeää on saada musiikista myös *kuulokuva*. Olen ollut oppilaana opettajalla, joka ei ole soittanut minulle esimerkkejä. Silloin en ymmärtänyt kuulokuvan tärkeyttä. Sittemmin siirryin opettajalle, joka pystyi antamaan tarvittavat soittonäytteet, ja se helpotti omaa oppimistani huomattavasti.

Soitonopettaminen on käsityötä, joka perustuu yksilöllisyyteen. Opetustilanne perustuu mestari-kisälli -asetelmaan, jossa ollaan fyysisestikin lähellä oppilasta ja katsotaan, kokeillaan, matkitaan, etsitään yhdessä tietä toivottuun päämäärään. (Ranta-Mayer 2000.)

Soitonopettajan työssä ehdottomasti tärkeintä on hallita oma instrumentti hyvin. "Soitonopetuksessa on väkisinkin aina kyse siitä, että opettajan pitää pystyä itse näyttämään ne keinot ja konstit, joilla tietty taiteellinen tavoite saavutetaan. Jos opettaja ei tähän pysty, siinä eivät auta mitkään pedagogiset koulutukset." (Ranta-Meyer 2002). Behavioristisessa opetuksessa korostuu perusolettamus siitä, että opettajalla on oppilasta paremmat tiedot ja taidot. Jos opettajan ja oppilaan osaaminen ovat liian lähellä toisiaan, oppilaan usko horjuu. Tällaisten tilanteiden välttämiseksi opettajan on osattava kyllin ajoissa ohjata oppilas pätevämmälle opettajalle. Valitettavasti tällaiset tilanteet saattavat joskus purkautua vain riidan kautta. Opettajan on vaikea luopua tähtioppilaastaan.

Behaviorismi soitonopetuksessa ei ole missään tapauksessa ongelmatonta. Behaviorismi jättää huomioimatta yksilöllisen oppimisprosessin, ja kuten Antti-

la ja Juvonen (2002) kirjoittavat, on monia esimerkkitapauksia selvästi lahjakkaista oppilaista, jotka eivät kuitenkaan "opi" jotakin asiaa. Olisiko tällaisissa tapauksissa opettajan syytä miettiä uusia keinoja opetukseen, jos perinteinen behavioristinen opetus ei tuota tulosta. On varmasti niin, että huiput nousevat esille pelkästään behavioristisilla opetusmetodeilla, mutta mitä tehdä oppilaille, joilla on ongelmia oppimisessa - oppilaille, joilla perinteinen opetus ei menekään perille? Auttaisiko konstruktivismi?

2.3 Konstruktivistinen oppimiskäsitys musiikinopetuksen lähtökohdana

Konstruktivismi perustuu kognitiiviseen psykologiaan. Konstruktivistinen oppimiskäsitys jakaantuu moneksi eri suuntaukseksi. Yhteistä näillä suuntauksilla on käsitys tiedosta. Konstruktivistit ajattelevat tiedon aina subjektiivisena. Tieto ei ole tietäjästä riippumatonta vaan yksilön kognitiivisessa prosessissa rakentamaa, johon vaikuttaa mm. yksilön sosiaalinen yhteisö. Konstruktivismissa oppiminen nähdään oppijan mielen tietorakenteiden laadullisena muuttumisena, ajattelun kehittymisenä, tiedon käsittelytaitojen oppimisena sekä niitä ohjaavien taitojen kehittymisenä. Tieto käsitetään konstruktivismissa behaviorismia laajemmin ymmärrykseksi. (Anttila & Juvonen 2002.)

Konstruktivistisessa opetuksessa opettaja luo puitteet oppimiselle, ja mikä tärkeintä, opettaja edesauttaa oppilaan yksilöllisiä oppimisprosesseja. (Anttila & Juvonen 2002) Opettaja on siis oppimisprosessin ohjaaja, eikä niinkään "tiedon kaataja" kuten behavioristisessa oppimiskäsityksessä. (Pylkkä 2006.)

Konstruktivistinen opetus on vaikeaa toteuttaa suurissa ryhmissä. Soitonopetuksessa on ihanteelliset lähtökohdat konstruktivistiseen opetukseen, koska instrumenttiopetus on yleensä yksityisopetusta. On kuitenkin niin, että soittamaan ei voi oppia ilman tietynlaista behaviorismia, jossa opettaja varsin vahvasti ohjaa oppilasta oikeaan tekniikkaan ja tulkintaan. Konstruktivismi tulee tai ainakin sen pitäisi tulla kuitenkin mukaan jokaiselle oppitunnille.

3 Kitaransoiton yksilö- ja ryhmäopetus

Olen siis jo opettanut kitaransoittoa monen vuoden ajan. Olen huomannut, että minulle on kehittynyt oma tapa opettaa ja omat tavat pyrkiä ratkaisemaan soitonopetuksessa vastaan tulevia ongelmia. Tässä luvussa pohdin yksilö- ja ryhmäopetuksen hyviä ja huonoja puolia sekä pyrin tarkastelemaan kuinka mielestäni perinteinen ja moderni käsitys opettamisesta, tulevat mukaan yksilö- ja ryhmäopetukseen.

3.1 Yksilöopetus

Musiikkiopistoissa on ihanteelliset mahdollisuudet toteuttaa konstruktivistista opetustapaa, koska opetustilanteessa on opettajalla vain yksi oppilas kerrallaan. Opettaja pystyy suunnittelemaan oppitunnit oppilaiden henkilökohtaisten taitojen ja halujen mukaan. Tämä on erinomainen tilanne, koska jokainen oppilas on erilainen ja oppilaiden lahjakkuuden tasot ovat erilaisia.

Saman näkemys tulee esille myös Ranta-Meyerin (2000) artikkelissa. Jokainen oppilas on oma yksilönsä ja lahjakkuuden ulottuvuudet ovat melkein rajattomat. Tästä syystä soitonopetuksessa ja -opiskelussa on erikoisasetelma.

Joka tapauksessa jokainen oppilas edistyy instrumenttitaidoissaan erilailla. Joku oppilas saattaa oppia opeteltavan asian kuukaudessa, kun joltakin toiselta siihen saattaa mennä kaksi vuotta. Kuten jo aiemmin kirjoitin ”Konstruktivistisessa opetuksessa opettaja luo puitteet oppimiselle, ja mikä tärkeintä, opettaja edesauttaa oppilaan yksilöllisiä oppimisprosesseja. (Anttila & Juvonen 2002) Seuraavaksi yritän selittää, mitä kyseinen lause tarkoittaa kitaransoiton yksilöopetuksessa.

Tässä asian yhteydessä korostaisin erityisesti sanaa yksilöllinen. Yksilöopetuksessa konstruktivistinen lähtökohta opetukseen pitäisi olla helppo toteuttaa, mikäli opettaja vain on yhtään kiinnostunut oppilaastaan ja hänen mieltymyksistään. Mutta kun siirrytään ryhmäopetukseen instrumenttiopetuksessa, on konstruktivismi huomattavasti vaikeampi toteuttaa.

Pyrin opetustyössäni löytämään oppilailleni kappaleita, joista he pitävät. Se on ehdottomasti mielekkäin tapa oppilaalle sekä opettajalle: oppilas innostuu harjoiteltavasta kappaleesta ja etenee soitossaan teknisesti sekä tulkinallisesti. Opettajalle työ on silloin mielekästä ja palkitsevaa. Tällä tavalla minusta soitonopiskelussa yksinkertaisimmillaan toteutuu konstruktivismi ja Anttilan ja Juvosen mainitsema yksilöllinen oppimisprosessi. Opettaja luo siis *puitteet oppimiselle* (Anttila & Juvonen 2002), joka käytännössä tarkoittaa sitä, että opettaja kappaleita miettiessään ottaa huomioon oppilaan teknisen ja tulkinallisen taidon. Kappale ei saa olla liian helppo, eikä myöskään liian vaikea. Opettajan tulisi myös siis *edesauttaa oppilaan yksilöllisiä oppimisprosesseja* (Anttila & Juvonen 2002), joka toteutuu parhaiten siten, että saa oppilaan innostumaan ja harjoittelemaan kappaletta. Opettajan tulee siis pyrkiä löytämään kappale, josta oppilas pitää, jolloin oppilaalle syntyy motivaatio oppia. Kun oppilas on motivoitunut ja halukas oppimaan, opettajan on helppo yrittää löytää erilaisia, *yksilöllisiä*, keinoja edesauttaa oppilaan oppimista. Näin siis toteutuu konstruktivismi yksilöopetuksessa, mutta mitä tapahtuu, kun tunnille tulee kaksi yksilöä, pahimmassa tai haastavimmassa tapauksessa kaksi hyvin erilaista yksilöä.

3.2 Ryhmäopetus

Olen opettanut kohta kaksi vuotta Puruveden kansalaisopistossa neljää kitararyhmää. Oppilaita kussakin ryhmässä on ollut kahdesta kolmeen, joten voidaan todellakin puhua pienryhmistä. Vaikka ryhmät ovat olleet pieniä, niin ongelmilta ei silti ole välttytty. Oppilaat ovat hyvin erilaisia, ja he pitävät erilaisista kappaleista.

Olen valmistumassa klassisen kitaransoiton opettajaksi, mutta käytän opetuksessani myös pop- ja rock-kappaleita. Pyrin kuuntelemaan radiosta ”päivän hitit” ja käytän niitä ”motivaatioporkkanoina” oppilailleni. Opetan kuitenkin kaiken akustisella kitaralla ja klassisen kitaransoiton tekniikalla. Tämä taas edesauttaa oppilaiden teknistä kehittymistä.

Kun valitsen kappaleita oppilailleni ja vaikka kyseessä on vain kahden hengen ryhmä, tulevat ongelmat vastaan. Kuinka tukea oppilaan *yksilöllistä* oppimis-

prosessia, kun yksi tykkää Bachista, toinen Apulannasta ja kolmas Giulianista? Jos oppilas ei pidä kappaleesta, jota hän harjoittelee, on tulos yleensä käytännössä se, että oppilas ei harjoittele. Miten siinä opettaja sitten tukee yksilöllisiä oppimisprosesseja, jos minkäänlaista oppimista ei tapahdu, kun homma ei oppilasta kiinnosta? Ryhmän toinen oppilas taas saattaa olla todella innoissaan ja oppiminen tapahtuu hyvinkin nopeasti.

Tällaisten tilanteiden välttämiseksi opettajalla on toki mahdollisuus opettaa hyvin opettajajohtoisesti ja määrätä oppilaille kappaleet, joita he soittavat. Tämä kuvaus sopii hyvin perinteiseen oppimiskäsitykseen. Kuten jo aiemmin mainitsin, behavioristisella oppimiskäsityksellä ja opetuksella tulee aina olemaan suuri osuus soiton opiskelussa, mutta ongelmatonta se ei ole. En usko sen tuottavan myöskään parhainta tulosta. Ryhmäopetuksessa se on välillä kuitenkin välttämättömyys.

Toinen ongelma, joka liittyy ryhmäopetukseen, on oppilaiden erilaiset lähtökohdat kitaransoiton opiskeluun. Oppilaiden ominaisuudet, joita tarvitaan kitaransoitossa, ovat hyvinkin eri tasolla kuten esimerkiksi musiikin ymmärtäminen, lihasmuisti, näkömuisti, kuulomuisti, keskittymiskyky ja eritoten sormien motoriiikka. Vaikka kuinka opettaja pyrkii löytämään jokaiselle oppilaalle parhaan mahdollisen ”oppimisympäristön”, oppivat toiset oppilaat nopeammin. Tästä voi syntyä ryhmätunnilla kilpailua, kiistaa, ylpeyttä, alemmuutta ja pahaa mieltä.

Olen nyt käsitellyt ryhmätuntien negatiivisia puolia. Omien kokemusteni perusteella asiat eivät ole kuitenkaan aivan niin synkeitä. Parhaimmillaanhan ryhmätunnille voi syntyä erinomainen oppimisprosessi edesauttava myönteinen ilmapiiri, jossa oppijat tukevat ja kannustavat toisiaan opettajan avustuksella. Tällaiseen tilanteeseen vaaditaan yleensä kahta seikkaa: oppilaiden tekninen osaaminen kehittyä samaa vauhtia ja lisäksi oppilaat pitävät samanlaisista kappaleista.

Toinen positiivinen puoli ryhmäopetuksessa on sosiaalinen kanssakäyminen, joka voi myös edesauttaa oppimisprosessia. Jos oppilaat ystäväystyvät keske-

nään, helpottaa se usein opettajan tehtävää ja oppilaat saattavat harjoitella kappaleita yhdessä. Tämä taas tukee oppimista.

Anneli Eteläpelto ja Päivi Tynjälä (1999) ovat pohtineet asiantuntijuutta yleisellä tasolla. Heidän mukaan todelliset asiantuntijat eroavat kokeneista ei-ekspersteistä siinä, että heidän työskentelytapansa voidaan kuvata *asteittain etenevänä, progressiivisena ongelmanratkaisuprosessina*. Tämä tarkoittaa sitä, että asiantuntija jatkuvasti määrittelee uudelleen tehtävänsä ja toimintaansa. Kun hän on ratkaissut jonkin tehtäväkenttäänsä kuuluvan ongelman, siitä ei seuraa toiminnan rutinoituminen, vaan uusi ongelmanasettelu, joka tehdään entistä korkeammalla tasolla.

Minäkin haluan olla todellinen asiantuntija, ja olen pohtinut ryhmäopetukseen liittyviä ongelmia. Tällä hetkellä olen päässyt siihen tulokseen, että paras ja innostavin oppimisprosessi ryhmäopetuksessa tapahtuu siten, että valitaan kullekin oppilaalle vuorollaan mieleinen kappale. Silloin opetus on tasapuolista kaikille, ja jokainen oppilas saa tasaisin väliajoin mieleisensä kappaleen. Välillä olen eriyttänyt oppilaita eli opettanut ryhmätunnilla jokaiselle oppilaalle eri kappaleita, mutta silloin ei kyse ole enää ryhmätunnista ja opetusaika oppilasta kohden jää hyvin lyhyeksi.

4 Pohdinta

Annikki Järvinen (1999) on tarkastellut pedagogisen asiantuntijuuden haasteita. Oppimis- ja tietoyhteiskunta asettaa suuria haasteita oppimisen ohjaajille, kouluttajille ja opettajille. Koulutuksen ja työelämän yhteistyön lisääminen, uudenlaiset käsitykset oppimisesta, kansainvälistyminen ja monikulttuurisuus ovat asioita, jotka merkitsevät opettajalle tarvetta jatkuvaan työnsä kehittämiseen. Samaisessa artikkelissa käsitellään opettajan ammatillista kehitystä, joka on nähtävä nykyään elinikäisenä oppimisprosessina. (Eteläpelto & Tynjälä 1999)

Olen täysin samaa mieltä Järvisen kanssa, ja minusta nämä haasteet koskevat myös soitonopettajaa. Lisäksi haluaisin nostaa esille vielä yhden

yhteiskunnallisen seikan, joka voi myös vaikuttaa tulevaisuuden soitonopettajan arkeen. Olen huolestuneena seurannut yhteiskuntamme taloudellista kehitystä. Suomen talouskasvu oli viime vuonna noin viisi prosenttia, mikä on todella suuri luku. Silti kuntasektori kieriskelee suurissa talousvaikeuksissa. Jos tällä hetkellä musiikkioppilaitokset kärsivät rahapulasta, mitä tapahtuu sitten, kun nousukausi kääntyy laskusuhdanteeksi? Aletaanko musiikkioppilaitoksissa pohtia yleisesti siirtymistä ryhmäopetukseen? Toivottavasti ei, sillä omien kokemusteni mukaan ryhmäopetus heikentää oppilaiden osaamista. Oppilaille, joille soitonopiskelun eteneminen on hidasta, saattaa iskeä alemmuudentunne, koska toiset etenevät nopeammin. Nokkelat ja näppärät eivät taas pääse etenemään omaa tahtiaan vaan joutuvat odottamaan hitaampia. Ongelmat ovat jo suuret pienryhmäopetuksessa, saati sitten suurimmissa ryhmissä.

Olen keskustellut yksilöopetuksesta ja ryhmäopetuksesta muiden instrumenttiopettajien kanssa. Yleisesti ryhmäopetusta vastustetaan hyvin vahvasti sen ongelmallisuuden vuoksi. Marraskuussa Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun musiikin koulutusohjelman opettajat ja oppilaat kokoontuivat yhteiseen keskustelutilaisuuteen. Tilaisuudessa nousi esille kysymys ryhmäopetuksesta ja eräs soitonopettaja ilmaisi mielipiteensä näin: ”Taistelkaa kynsin ja hampain ryhmäopetusta vastaan. Siinä ei ole mitään hyvää!” Ihan näin jyrkästi en itse asiaa ilmaisisi, mutta minusta ryhmäopetus ei ole hyvä ratkaisu oppilaan eikä opettajan kannalta. Vain ihannetilanteissa se saattaa onnistua, mutta niitä ihannetilanteita tulee vastaan luultavasti hyvin harvoin.

Ilpo Vuorinen (1993) on sitä mieltä, että työtapojen ja tavoitteiden keskinäinen riippuvuus korostaa tavoiteasettelun merkitystä opetustyössä. Ohjaaja ei voi perustellusti valita työtapaa, ennen kuin hän on riittävän hyvin selvillä, mihin hän opetuksessaan pyrkii.

Olen täysin samaa mieltä Vuorisen kanssa. Toivoisin vain, että soitonopettaja voisi tulevaisuudessa valita työtavat ja tavoitteet oppilaiden lähtökohdista. Tavoitteellinen oppiminen oppilaan yksilöllisiä oppimisprosesseja tukien tuo ehdottomasti parhaan oppimistuloksen. Näin on myös kitaransoiton opetuksessa

LÄHTEET

Anttila M. & Juvonen A. 2002 . Kohti kolmannen vuosituhannen musiikkikasvatusta. Joensuu : Joensuu University Press.

Eteläpelto A. & Tynjälä P. toim. 1999. Oppiminen ja asiantuntijuus: työelämän ja koulutuksen näkökulmia. Porvoo ; Helsinki ; Juva : WSOY.

Pylkkä O. 2006. luentomoniste.

Ranta-Meyer T. 2000. Paljon enemmän kuin pelkkä teoria. Sibelius-Akatemian koulutuskeskus. Helsinki

Vuorinen I.1993. Tuhat tapaa opettaa : menetelmäopas opettajille, kouluttajille ja ryhmän ohjaajille. Vammala: Vammalan kirjapaino.

Keskustelut eri instrumenttiopettajien kanssa.

Soitonopettajan haastattelu, joka ei halua nimeään julkisuuteen.